

Sygn. akt VII U 1095/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: Małgorzata Nakielska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 listopada 2017 r. w Warszawie

sprawy A. Ł.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania A. Ł.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 23 czerwca 2016 r. znak: (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje A. Ł. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 13 czerwca 2016 r. na stałe.

UZASADNIENIE

Ubezpieczona A. Ł. dnia 7 lipca 2016 r. złożyła za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odwołanie od decyzji organu rentowego z dnia 23 czerwca 2016 r., stwierdzającej, że nie przysługuje jej prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy. Odwołująca wskazała, że orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS oraz Komisji Lekarskiej ZUS pozostają w sprzeczności z rzeczywistym stanem jego zdrowia. Zaznaczyła, że cierpi na: jaskrę obu oczu w przebiegu zespołu (...), naczyniaka twarzy, zmiany naczyniowe błon śluzowych, zaćmę początkową, zaburzenia gospodarki lipidowej, zaburzenia adaptacyjne, raka płaskonabłonkowego podstawno-komórkowego (po usunięciu), zwyrodnienia stawów kolanowych, zwężenie przestrzeni międzykręgowej C5-C6, lordozę szyjną. W jej ocenie schorzenia te czynią ją co najmniej częściowo niezdolną do pracy.

Wobec tego odwołująca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (odwołanie z dnia 7 lipca 2016 r., k.2 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 21 lipca 2016 r. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że odwołująca w dniu 2 maja 2016 r. złożyła wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Celem ustalenia uprawnień do renty odwołująca została skierowana na badanie do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 20 czerwca 2016 r. uznała, iż nie jest ona niezdolna do pracy. Na tej podstawie decyzją z dnia 23 czerwca 2016 r. organ rentowy odmówił jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (odpowiedź na odwołanie z dnia 21 lipca 2016 r., k. 3 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca A. Ł., ur.(...), do dnia 12 czerwca 2016 r. była uprawniona do zasiłku chorobowego (k.39 a.r.). Dnia 2 maja 2016 r. odwołująca złożyła do organu rentowego wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Do powyższego wniosku dołączyła kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych wraz z dokumentacją potwierdzającą te okresy (wniosek z dnia 2 maja 2016 r. wraz z załącznikami, k.1-14 a.r.).

Wobec tego odwołująca została skierowana na badanie do Lekarza Orzecznika ZUS, który po jego przeprowadzeniu wydał w dniu 9 czerwca 2016 r. orzeczenie stwierdzające, że nie jest ona niezdolny do pracy (orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS z dnia 6 czerwca 2016 r., k. 21-22 a.r.).

W związku z wniesieniem przez odwołującą sprzeciwu od orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS sprawa została skierowana do Komisji Lekarskiej ZUS. Po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej, orzeczeniem z dnia 20 czerwca 2016 r. Komisja stwierdziła, że odwołująca nie jest niezdolna do pracy (orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 20 czerwca 2016 r., k. 23-24 a.r.).

W oparciu o orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS organ rentowy wydał w dniu 23 czerwca 2016 r. decyzję znak: (...), którą odmówił ubezpieczonej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że A. Ł. nie spełniła przesłanki wynikającej z ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych warunkującej prawo do świadczenia, a mianowicie nie jest niezdolny do pracy (decyzja organu rentowego z dnia 23 czerwca 2016 r., k. 45-46 a.r.).

Od powyższej decyzji organu rentowego A. Ł. złożyła odwołanie, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 7 lipca 2016 r., k.2 a.s.).

W toku postępowania Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 25 lipca 2016 r. dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy specjalistów: neurologa, okulisty, psychiatry, laryngologa, chirurga naczyniowego, celem ustalenia, czy odwołująca utraciła zdolność do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu, czy jest to niezdolność częściowa lub całkowita, jeżeli tak to na jaki okres, ze szczególnym wskazaniem jaka jest data początkowa tej niezdolności (postanowienie z dnia 25 lipca 2016 r., k. 6 a.s.).

Biegły z zakresu chirurgii naczyniowej dr med. J. P. rozpoznał u odwołującej obustronno naczyniaka twarzy. Po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną zawartą w aktach sprawy i bezpośrednim zbadaniu odwołującej, uznał, że w zakresie chirurgii naczyniowej aktualne zaawansowanie schorzeń stwierdzonych u A. Ł. nie narusza sprawności organizmu w stopniu dającym podstawę do orzeczenia długotrwałej niezdolności do pracy. Biegły zaakcentował, że ostateczna ocena zdolności do pracy powinna być dokonana przez biegłego z zakresu dermatologii lub chirurgii plastycznej (opinia biegłego z zakresu chirurgii naczyniowej z dnia 22 sierpnia 2016 r., k.19-20 a.s.).

W opinii z dnia 22 września 2016 r. biegła z zakresu neurologii J. B. stwierdziła, iż u odwołującej występują: bóle głowy po krwotoku podpajęczynówkowym – bez ubytków neurologicznych, naczyniak twarzy, jaskra. Zdaniem biegłej schorzenia te nie czynią odwołującej niezdolną do pracy z przyczyn neurologicznych (opinia biegłej z zakresu neurologii z dnia 22 września 2016 r., k.29 a.s.).

Biegły sądowy lekarz okulista dr n. med. R. S. po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną oraz zbadaniu odwołującej rozpoznał u niej jednooczną wynikającą z obniżenia ostrości widzenia, a zwłaszcza z powodu zaniku pola widzenia w oku prawym, w następstwie jaskry. W oku lewym biegły stwierdził nieznacznie obniżoną ostrość widzenia do dali. Z innych odchyżeń od stanu prawidłowego biegły stwierdził w obu oczach stan po przebytej operacji przeciw jaskrowej oraz dużego stopnia zmiany na dnie oka- zanik jaskrowy nerwów wzrokowych. Po uzyskaniu dodatkowej dokumentacji medycznej biegły uzupełnił niniejszą opinię wskazując, iż do istotnych zmian w opłu widzenia doszło w 2014 r. Ocena stanu zdrowia odwołującej doprowadziła biegłego do wniosku, że A. Ł. jest częściowo niezdolna do pracy. Biegły zaakcentował, iż niezdolność ta wynika z obniżonej ostrości wzroku, a zwłaszcza znacznego zaniku pola widzenia w oku prawym i zmian w polu widzenia w oku lewym. W ocenie biegłego niezdolność do pracy wynikająca z powyższych

schorzeń powstała najpóźniej 29 sierpnia 2014 r. i ma charakter trwały (opinia biegłego okulisty z dnia 29 września 2016 r., k.36 a.s., uzupełnienie opinii, k.90 a.s.).

Zastrzeżenia do powyższej opinii zgłosił organ rentowy, wnosząc o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego lekarza okulista dr n. med. R. S., w której biegły w sposób jednoznaczny wskaże, czy odwołująca jest niezdolna do pracy na poziomie swoich kwalifikacji, przy uwzględnieniu, iż posiada ona wykształcenie wyższe- finanse i bakowość, a od września 2016 r. została dopuszczona do pracy na stanowisku pomocy laboratoryjnej (pismo procesowe organu rentowego z dnia 8 czerwca 2017 r., k. 102-103 a.s.).

W opinii z dnia 15 listopada 2016 r. biegła z zakresu psychiatrii M. L. rozpoznała u odwołującej zaburzenia adaptacyjne lękowo-depresyjne. W ocenie biegłej schorzenia te nie stanowią jedna podstawy do uznania odwołującej za niezdolną do pracy (opinia biegłej z zakresu psychiatrii z dnia 15 listopada 2016 r., k.52-53 a.s.).

Po przeprowadzeniu wywiadu lekarskiego, badania (...) oraz analizy przedstawionej dokumentacji biegła z zakresu laryngologii dr n. med. E. J. stwierdziła, iż stopień naruszenia sprawności organizmu spowodowany schorzeniami laryngologicznymi, tj. zawrotami głowy przy prawidłowych wynikach (...) i postulografii, wrodzonej naczynkowatości twarzy, błony śluzowej, nosa, gardła i przewodu słuchowego zewnętrznego, przy uwzględnieniu przebytego raka podstawno-komórkowego okolicy przedusznej prawej bez cech wznowy, nie daje podstaw do ustalenia, że odwołująca jest niezdolna do pracy z przyczyn laryngologicznych ani częściowo ani całkowicie (opinia biegłej z zakresu laryngologii z dnia 29 stycznia 2016 r., k.65-68 a.s.).

Odwołująca złożyła zastrzeżenia do opinii biegłych lekarzy specjalistów: neurologa, psychiatry, laryngologa, chirurga naczyniowego. Z tych względów Sąd Okręgowy postanowienia z dnia 19 kwietnia 2017 r. dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu dermatologii, na okoliczności jak w postanowieniu z dnia 26 listopada 2016 r. (protokół z rozprawy z dnia 19 kwietnia 2017 r., k.83-84 a.s.).

W opinii z dnia 22 sierpnia 2017 r. biegły z zakresu dermatologii lek. med. A. K. rozpoznał u odwołującej rozległego naczyniaka skóry głowy i twarzy oraz zespół (...). Biegły wskazał, że współistnienie wrodzonego naczyniaka z jaską oraz objawami neurologicznymi z centralnego układu nerwowego, jednoznacznie przemawiają za stwierdzonym u odwołującej zespołem (...). Stwierdzone i opisane, niepoddające się leczeniu schorzenie skóry głowy z tendencją do rozrostu wymaga ponadto monitorowania objawów neurologicznych, a także okresowych pomiarów ciśnienia śródgałkowego. Zdaniem biegłego nieuleczalna choroba znacznie zaburza aktywność życiową odwołującej, lecz z przyczyn dermatologicznych nie czyni jej niezdolną do pracy (opinia biegłego z zakresu dermatologii z dnia 22 sierpnia 2017 r., k.129-130 a.s.).

Do opinii biegłego dermatologa żadna ze stron nie wniosła zastrzeżeń (pismo procesowe organu rentowego z dnia 4 października 2017 r., k.138 a.s., protokół z rozprawy z dnia 28 listopada 2017 r., k.153-154 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Sąd dokonał ustaleń stanu faktycznego także na podstawie opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów: neurologa, okulisty, psychiatry, laryngologa, chirurga naczyniowego, dermatologa. W cenie Sądu opinie te są rzetelne, gdyż zostały wydane w oparciu o obiektywne wyniki badań odwołującej, a wydający je biegli są specjalistami w swojej dziedzinie, posiadającymi bogatą wiedzę medyczną i wieloletnie doświadczenie zawodowe. Z tego względu ich opinie nie budzą wątpliwości i zastrzeżeń w zakresie określenia stanu zdrowia A. Ł..

Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia wniosku organu rentowego o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej biegłego okulisty. Zdaniem Sądu biegły w dostateczny sposób opisał stan zdrowia odwołującej pod

kontem jej niezdolności do pracy z uwagi na schorzenia narządu wzroku. Uznanie przez biegłego, iż odwołująca jest częściowo niezdolną do pracy jest bowiem równoznaczne ze stwierdzeniem, iż w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Wobec tego przeprowadzanie dowodu na taką okoliczność było zbędne i jedynie przyczyniłoby się do przedłużenia postępowania.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Okręgowy uznał, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowi wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia kończącego postępowanie.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie zważył, co następuje:

Odwołanie A. Ł. od decyzją Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 23 czerwca 2016 r. decyzję znak: (...), jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Podstawą do przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy jest przepis art. 57 ust. 1. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm., dalej: ustawa emerytalna) zgodnie z którym, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące przesłanki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W powołanym przepisie określono zatem warunki konieczne do stwierdzenia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Warunki te muszą być spełnione łącznie. Prawo do renty uzależnione jest przede wszystkim od faktu wystąpienia niezdolności do pracy, a ponadto niezbędne jest posiadanie wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego oraz powstanie niezdolności do pracy nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania okresów wymienionych w ustawie (z uwzględnieniem art. 57 ust. 2 ustawy emerytalnej).

Definicję osoby niezdolnej do pracy zawiera art. 12 ust. 1-3 ustawy emerytalnej, który stwierdza, że jest nią osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Oceny niezdolności do pracy, jej stopnia oraz ustalenia daty powstania niezdolności do pracy, trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy dokonuje w formie orzeczenia Lekarz Orzecznik ZUS. Od orzeczenia Lekarza Orzecznika osobie zainteresowanej przysługuje sprzeciw do Komisji Lekarskiej ZUS. Komisja Lekarska rozpatrując sprzeciw lub zarzut wadliwości, dokonuje w formie orzeczenia oceny niezdolności do pracy i jej stopnia oraz trwałości lub przewidywanego okresu niezdolności do pracy. Orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS, od którego nie wniesiono sprzeciwu lub co do którego nie zgłoszono zarzutu wadliwości, albo orzeczenie Komisji Lekarskiej, stanowi dla organu rentowego podstawę do wydania decyzji w sprawie świadczeń, do których prawo jest uzależnione od stwierdzenia niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji (art. 14 ust. 1 pkt. 1 oraz art.14 ust. 2a, 2e, 2f i ust. 3 ustawy emerytalnej).

W niniejszej sprawie organ rentowy podnosił, że odwołująca nie spełniła podstawowej przesłanki wynikającej z art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej, mianowicie nie jest niezdolna do pracy.

Badając istnienie pierwszej ze wskazanych przesłanek przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów: neurologa, okulisty, psychiatry, laryngologa, chirurga naczyniowego, dermatologa, w celu ustalenia stanu zdrowia odwołującej.

Sąd Okręgowy, jako kluczowy dla rozstrzygnięcia sprawy uznał materiał dowodowy w postaci opinii biegłego sądowego okulisty dr n. med. R. S., albowiem opinia ta pozwoliła na dokładne ustalenie charakteru i zakresu dysfunkcji jakie występują w organizmie odwołującej. Zdaniem Sądu opinia biegłego została wydana w oparciu o obiektywne wyniki badań odwołującej, a biegły lekarz sporządzający tę opinię jest specjalistą w swojej dziedzinie, posiadającym bogatą wiedzę medyczną i wieloletnie doświadczenie zawodowe.

W ocenie Sądu, z treści tej opinii jednoznacznie wynika, iż stan zdrowia odwołującej czyni ją częściowo, trwale niezdolną do pracy.

Analizując opinię biegłego Sąd doszedł do przekonania, że stanowi ona miarodajny i wiarygodny dowód w sprawie, gdyż wydana została przez specjalistę z zakresu schorzeń występujących u odwołującej, a ponadto poprzedzona została analizą dokumentacji lekarskiej odwołującej i jej badaniem. Wydając rozstrzygnięcie Sąd miał także na względzie stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 października 2009 r. (II UK 106/09), w którym Sąd ten stwierdził, że ocena całkowitej bądź częściowej niezdolności do pracy, w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania pracy, wymaga z reguły wiadomości specjalnych (opinii biegłego z zakresu medycyny). Przy ocenie niezdolności do pracy, w myśl art. 12 ustawy rentowej, o tej niezdolności nie przesądza wyłącznie ocena medyczna stwierdzająca występowanie określonych jednostek chorobowych i ich wpływ na funkcjonowanie organizmu człowieka, tylko decydujące znaczenie ma ocena prawna dokonana w oparciu o okoliczności natury medycznej i okoliczności innej natury, w tym zwłaszcza poziom kwalifikacji ubezpieczonego, możliwości zarobkowania w zakresie tych kwalifikacji, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne (art. 12 ust. 1 i 3 oraz art. 13 ust. 1 ustawy emerytalnej w związku z art. 278 § 1 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Okręgowy podzielił wnioski z opinii biegłego i uznał, iż z uwagi na obniżoną ostrość wzroku, a zwłaszcza znaczny zanik pola widzenia w oku prawym i zmiany w polu widzenia w oku lewym odwołująca jest częściowo i trwale niezdolna do pracy. W związku z tym, w ocenie Sądu Okręgowego, odwołująca spełniła wszystkie przesłanki warunkujące przyznanie prawa do świadczenia.

Odnosnie ustalenia terminu od jakiego Sąd Okręgowy przyznał odwołującej prawo do renty zastosowanie znajduje w tym zakresie art. 129 pkt 1 ustawy emerytalnej, w oparciu o który świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Sąd zważył, że odwołująca złożyła wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy w dniu 2 maja 2016 r. Powyższe uzasadniałoby przyznanie jej prawa do świadczenia od 1 maja 2016 r. Jednak Sąd miał na uwadze, iż odwołująca do 12 czerwca 2016 r. była uprawniona do zasiłku chorobowego. Zgodnie z art. 100 ust 2 ustawy emerytalnej, jeżeli ubezpieczony pobiera zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wypłacane na podstawie przepisów Kodeksu pracy, prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty szkoleniowej powstaje z dniem zaprzestania pobierania tego zasiłku, świadczenia lub wynagrodzenia. Wobec tego, w ocenie Sądu, zasadne było przyznanie odwołującej prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 13 czerwca 2016 r. na stałe.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku.

Zarządzenie: (...)